

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Tuzlanski kanton
GRAD GRAČANICA
GRADONAČELNIK**

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
GRADA GRAČANICE ZA PERIOD
2024. – 2026.GODINA**

Gračanica, juni 2023. godine

SADRŽAJ

Poglavlje 1 - Uvod.....	3
Poglavlje 2 - Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze.....	4
2.1. Ekonomski rast.....	4
2.2. Industrijska proizvodnja.....	6
2.3. Tržište rada.....	7
2.4. Rizici ostavenja makroekonomskih projekcija.....	8
Poglavlje 3 - Srednjoročna fiskalna politika.....	9
Poglavlje 4 - Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza Grada Gračanice.....	10
4.1. Prihodi budžeta Grada Gračanice.....	12
4.2. Izdaci Grada Gračanica.....	14
Poglavlje 5 – Otplata kredita.....	17

Na osnovu članova 15.; 16.; 17. i 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22), Gradonačelnik
d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA GRADA GRAČANICA ZA PERIOD 2024. – 2026.GODINA

Poglavlje 1 - Uvod

U skladu sa Zakonom o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine izrađen je Dokument okvirnog budžeta Grada Gračanica (DOB) koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za 2024.-2026. godinu. Cilj DOB-a je da pomogne da se razvije kvalitetniji strateški osnov za srednjoročno planiranje Budžeta i godišnji budžet, uključujući bolje povezivanje raspodjele resursa sa prioritetima politika navedenim u razvojnim strategijama, odnosno u Gradu Gračanica, prioritetnih politika utvrđenih u Strategiji razvoja Grada Gračanica.

Dokument okvirnog budžeta za period 2024. - 2026. godina izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta. DOB predstavlja preliminarni okvirni nacrt budžeta za 2024. godinu, te daje predviđanja za **2025.-2026.** godinu.

Zakonom o budžetima u FBiH propisan je budžetski kalendar kojim su utvrđeni rokovi za svaku fazu budžetskog planiranja i kojim je predviđeno da DOB, kao jedinstven dokument, vlada odnosno gradonačelnik razmatra i usvaja do 30.juna tekuće godine.

Osnova za izradu budžeta zasniva se i na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te prognozi prihoda i rashoda koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog budžeta.

Ovaj dokument je urađen na bazi akta;

- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Tuzlanskog kantona za period 2024.-2026.godina
- Direkcije za ekonomsko planiranje BiH (DEP),
- Revidiranih projekcija prihoda od direktnih poreza za 2023.godinu i period 2024.-2026.godina,
- Projekcije prihoda od indirektnih poreza za 2023.godinu i period 2024.-2026.godina dostavljene od Ministarstva finansija TK,
- Projekcije prihoda od indirektnih poreza za 2023.godinu i period 2024.-2026.godine dostavljene od strane JU Direkcije regionalnih cesta Tuzlanskog kantona
- Izvršenje budžeta Grada Gračanica za 2022.godinu,
- Pokazatelji koji se odnose na nivo ostvarenih prihoda Budžeta Grada Gračanica u periodu januar – maj 2023.godine.

Služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije Grada Gračanica, predlaže Gradonačelniku da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta Grada Gračanica za period 2024.-2026. godina kao osnov za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u Gradu Gračanica za 2024.godinu.

Poglavlje 2 - Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta te povećanja zaposlenosti jeste makroekonomska stabilnost. Makroekonomska stabilnost ostvarit će se efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unaprijeđenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnu konsolidaciju i efikasno upravljanje javnim dugom, jačanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutrašnje revizije, te razvojem makroekonomske statistike.

2.1 - Ekonomski rast

2020.godinu kako u zdravstvenom tako i u ekonomskom smislu obilježila je globalna pandemija virusa Covid 19 što je u Bosni i Hercegovini dovelo do realnog pada BDP –a od 3,2 % u odnosu na prethodnu godinu. Ekonomska kriza uzrokovana širenjem globalne pandemije virusa Covid 19 u bosni i Hercegovini se manifestovala istovremenim padom domaće i izvozne tražnje. Međutim, već početkom 2021.godine došlo je do stabilizacije epidemioloških prilika što se pozitivno odrazilo na ekonomsku aktivnost kako u vanjskom okruženju tako i u Bosni i Hercegovini. Naime, oporavak prije izvozne, a kasnije i domaće tražnje u drugom i trećem kvartalu 2021.godine rezultiralo je osjetnim oporavkom privredne aktivnosti u zemlji. Tako je Bosna i Hercegovina prema trenutno raspoloživim – preliminarim podacima Agencije za statistiku BiH (BHAS-a) u periodu Januar – Decembar 2021.godine zabilježila realni rast BDP-a od oko 12,61% u odnosu na isti period prethodne godine.

Ekonomski rast je nastavljen i u 2022.godini, naročito u prvom polugodištu, dok se posljedice rata u Ukrajini i visoke inflacije nisu prelile i na Bosnu i Hercegovinu. Na osnovu raspoloživih podataka nacionalnih računa za prva tri kvartala i kratkoročnih statističkih pokazatelja za četvrti kvartal, DEP procjenjuje da je Bosna i Hercegovina u 2022.godini zabilježila realni rast BDP-a od 3,7%, dok je nominalna stopa rasta iznosila 11,7% u odnosu na prethodnu godinu. U DEP-u zaključuju da je domaća tražnja, kroz povećanje finalne potrošnje i investicija, predstavljala ključno uporište ekonomskog rasta. Posebno ističu da je ono što je obilježilo 2022.godinu u ekonomskom smislu, kako u Bosni i Hercegovini tako i u svijetu, jesu svakako pojačani inflatorni pritisci i izrazito visoke stope rasta cijena roba i usluga. Prema podacima Agencije za statistiku BiH, u 2022.godini je u prosjeku zabilježen rast nivoa cijena od 14,0% u odnosu na prethodnu godinu.

Prema nezvaničnim podacima, posmatrano po područjima klasifikacije djelatnosti u četvrtom kvartalu 2022.godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine, značajna realni rast bruto dodane vrijednosti zabilježen je u djelatnostima: hotelijerstvo i ugovtiteljstvo 10,6% i informacije i komunikacije 9%.

Veoma važnu odrednicu za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u narednom periodu, pored internih dinamika predstvaljaju i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU-27.

DEP-ove projekcije makroekonomskih pokazatelja zasnivaju se na zimskim projekcijama Evropske komisije iz februara 2023.godine. takođe, se pozivaju na posljednje objave referentnih međunarodnih institucija u svijetu kao što su Međunarodni Monetarni Fond i Svjetska Banka, te ističu da pored eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji predstvaljaju i institucionalni kapaciteti zemlje u provedbi strukturalnih reformi.

Direkcija za ekonomsko planiranje – DEP -, pri Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine izradila je makroekonomske pokazatelje na nivou Bosne i Hercegovine, koji se daju u sljedećem tabelarnom pregledu:

Tabela 2.1 – Makroekonomski pokazatelji za BiH za period 2021.- 2026. godine miliona KM

	Zvanični podaci	Projekcije				
N a z i v	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nominalni BDP u mil KM	39,921	44.590	47.438	49.926	52.705	55.666
Nominalni rast %	12,6	11,7	6,4	5,2	5,6	5,6
Potrošnja u mil KM	34.342	39.561	41.638	43.127	44.687	46.206
Realni rast u %	4,3	3,3	1,2	1,2	1,3	1,2
Vladina potrošnja u mil KM	7.536	8.402	8.822	9.114	9.387	9.669
Realni rast u %	3,1	2,8	1,2	0,8	0,5	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	26.806	31.159	32.815	34.013	35.300	36.537
Realni rast %	4,6	3,4	1,3	1,3	1,6	1,3
Investicije u stalna sredstva u mil KM	8.367	9.431	9.991	10.539	11.345	12.232
Realni rast u %	4,8	5,3	4	3,6	5,7	6,3
Vladine investicije u mil KM	1.193	1.431	1.512	1.678	1.846	2.030
Realni rast u %	-31,5	14,9	3,5	7,8	6,8	7,7
Privatne investicije u mil KM	7.174	8.000	8.480	8.861	9.499	10.202
Realni rast u %	14,9	3,7	4,1	2,9	5,5	6
Uvoz u mil KM	21.084	27.940	29.630	31.743	34.023	36.905
Nominalni rast u %	26,7	32,5	6,1	7,1	7,2	8,5
Realni rast u %	20,5	18,8	4,7	5,7	5,7	5,9
Izvoz u mil KM	16.485	21.455	23.462	25.866	28.602	31.840
Nominalni rast u %	38,9	30,2	9,4	10,2	10,6	11,3
Realni rast u %	24,6	22,2	6,6	8,3	8,5	8,1
Nacionalna Bruto štednja u % BDP-a	23,10	21,10	21,5	22,5	23,3	24,10
Bilans tekućeg računa u mil KM	-923	-2.045	-1.754	-1.442	-1.178	-1.090
Rast u %	-17,20	121,8	-16,10	-17,8	-18,30	-7,5
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-2,4	-4,7	-3,7	-2,9	-2,2	-2

Napomena: Izvor podataka Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP), mart 2023.godine

Obzirom da eksterne dinamike predstavljaju veoma važnu strukturnu odrednicu svih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini vrijedi istaći da će najnovija dešavanja u Ukrajini imati veliku ako ne i odlučujuću ulogu za izgled ekonomskog rasta u narednom periodu, što se naročito odnosilo na 2022.godinu i 2023.godinu.

Negativne ekonomske posljedice su već vidljive i ogledaju se kroz porast svjetskih cijena energenata i hrane, nestabilnost na finansijskim tržištima što bi u konačnici moglo ugroziti oporavak svjetske ekonomije iz prethodne godine.

Osim eksternih dinamika, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji tokom programskog perioda 2023.-2026.godina predstavljat će i institucionalni kapacitet zemlje u provedbi strukturalnih reformi kako bi se ojačao doprinos internih dinamika u kreiranju istog.

Daljnje usložnjavanje kako eksterne tako i internih dinamika bi imalo veoma negativne posljedice po bosanskohercegovačku ekonomiju i smanjila njen potencijalni rast.

Imajući u vidu navdene kako eksterne tako i interne okolnosti, prema projekcijama DEP-a u periodu 2022-2025.godina u Bosni i Hercegovini se može očekivati ekonomski rast sa prosječnom stopom ekonomskog rasta od oko 3% na godišnjem nivou.

Najnovija dešavanja u međunarodnom ekonomskom okruženju (povećani eksterni rizici), snažan rast svjetskih cijena (energenti i hrana) zaoštavanje monetarnih politika u EU i SAD – u , rezultirali su nešto skromnijim efektima u naplati indirektnih poreza u prvom kvartalu 2023.godine u iznosu od 6,8%. To je ujedno i najniža stopa rasta, kao posljedica rasta statističke osnovice za poređenje i usporavanje neto naplate u apsolutnom iznosu.

Pod pretpostavkom normalizacije kako eksternih tako i internih dinamika u Bosni i Hercegovini u periodu 2023.-2025.godina se može očekivati ekonomski rast od oko 3%. Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tom ovogh perioda trebala predstavljati domaća tražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija.

S druge strane, imajući u vidu visok nivo javne potrošnje u okviru BDP-a u Bosni i Hercegovini i napore koji se ulažu kroz proces fiskalne konsolidacije u Bosni i Hercegovini tokom ovog perioda očekuje se postepana stabilizacija javnih finansija kroz smanjenje javnih rashoda i istovremeno povećanje javnih prihoda kako bi se ograničio rast javne potrošnje.

U ovom vremenskom periodu očekuje se da bi mjerama fiskalne politike dio sredstava iz tekuće potrošnje trebao biti kanaliziran u svrhu jačanja investicione potrošnje u Bosni i Hercegovini. Samim tim uz poboljšanje poslovnog ambijenta, investicije bi za razliku od prethodnih godina mogle imati značajniji rast a time i veći doprinos u očekivanom rastu BDP-u.

U periodu 2024.-2026.godina u Bosni i Hercegovini se očekuje povećanje bruto investicija u stalna sredstva po prosječnoj godišnjoj stopi rasta od oko 5,2 % (2024: 3,6%, 2025: 5,7%, 2026: 6,3%).

U ovom vremenskom okviru pored povećanja privatnih investicija koje čine većinski dio ukupnih investicija očekuje se i značajniji doprinos javnih investicija. Smatra se da bi napredak u procesu evropskih integracija u procesu evropskih integracija u kombinaciji sa unapređenjem poslovnog okruženja kroz reformske procese moglo povećati interes kako domaćih tako i stranih investitora za investiciona ulaganja u Bosnu i Hercegovinu.

S druge strane, obzirom na strukturu i poziciju ekonomije Bosne i Hercegovine, smatra se da će javne investicije predstavljati nešto važniju polugu za podsticanje ekonomskog rasta u srednjem roku.

Projekti u okviru izgradnje putne infrastrukture i nergetski projekti , kao i raspoloživost sredstava kod međunarodnih finansijskih institucija bi uz adekvatnu i pravovremenu implemenatciju istih mogli rezultirati godišnjim povećanjem javnih investicija od oko 7,5% za period 2024. Do 2026.godine.

Stabilno eksterno okruženje uz unapređenje industrijske baze i podizanje konkurentnosti u zemlji predstavljaju preduslov poboljšanja vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom.

U tom slučaju u Bosni i Hercegovini se može očekivati prosječni godišnji rast izvoza od 8,3% pri čemu bi projicirani rast roba i usluga bio prilično ujednačen.

Tako bi tokom ovog perioda zahvaljujući ovom izvoznom rastu udio izvoza u BDP-u povećan na oko 55% na kraju 2025.godine.

S druge strane, očekuje se da bi se uvoz u ovom vremenskom periodu trebao kretati po nešto sporijoj godišnjoj stopi rasta od 5,8%. Tokom ovog perioda očekuje se prilično izbalansiran rast uvoza roba i rast uvoza usluga. Pokrivenost uvoza izvozom na kraju 2026.godine trebala bi biti skoro 85%.

2.2. Industrijska proizvodnja i robna razmjena

Prema podacima Agencije za statistiku BiH (BHAS) u 2021.godine usljed poboljšanja epidemioloških i ekonomskih prilika u eksternom okruženju Bosna i Hercegovina je ostvarila rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 10,7% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijedi istaći da je ovaj rast fizičkog obima industrijske proizvodnje dobrim dijelom i posljedica baznog efekta iz prethodne godine obzirom da je tokom pandemije (2020.g) u Bosni i Hercegovini registriran pad industrijske proizvodnje od 6,2%. S druge strane, trenutno raspoloživi preliminarni podaci BHAS-a za januar – decembar 2022.godine ukazuju na nastavak trenda rasta fizičkog obima industrijske

proizvodnje u Bosni i Hercegovini obzirom da je u odnosu na isti mjesec prethodne godine ostvaren rast od 1,7%. Imajući u vidu ranije navedena međunarodna kretanja i strukturalnu kompoziciju industrijske proizvodnje uz očuvanje stabilnog vanjskog okruženja u glavnim trgovinskim partnerima do kraja 2023.godine u Bosni i Hercegovini se može očekivati povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje.

U periodu od 2024.-2026.godina kako u BiH tako i u svijetu očekuje se usporavanje ekonomskog rasta što će se odraziti i na kretanje obima proizvodnje, zaposlenosti i izvoza. Pored očekivanih povoljnih eksternih prilika u ovom srednjoročno vremenskom okviru se očekuje i značajniji utjecaj internih dinamika u funkciji jačanja industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini.

Poboljšanje poslovnog ambijenta trebalo bi rezultirati povećanjem investicionih ulaganja (domaćih i stranih), veću iskorištenost postojećih i pokretanje novih kapaciteta, povećanje broja zaposlenih i jačanje konkurentske pozicije bh. Proizvođača kako na domaćem tako i na inostanim tržištima.

Industrija Tuzlanskog kantona je većinski izvozno orijentisana i većinu poslovnih aktivnosti obavlja za potrebe Evropskog tržišta (Njemačka, Austrija, Italija) pa se svi poremećaji i turbulencije sa globalnog tržišta vrlo brzo osjete u domaćo privredi. Obim industrijske proizvodnje u 2022.godini je u odnosu na 2021.godinu veći za 1,3%. Većina djelatnosti je zabilježila rast obima proizvodnje u odnosu na 2020.godinu i 2021.godinu što je rezultat postepene normalizacije poslovanja poslije korona krize.

2.3. Tržište rada

Tokom 2021.godine u Bosni i Hercegovini došlo je do postepene stabilizacije na tržištu rada nakon višemjesečnog smanjenja broja zaposlenih lica uzrokovanog pandemijom virusa Covid-19. Od II kvartala broj zaposlenih lica se počeo postepeno povećavati i u periodu I-XII 2021.godine prosječan broj zaposlenih je iznosio oko 823,6 hiljada što je više za 1,3% u odnosu na 2020.godinu. Posmatrajući broj zaposlenih lica prema područjima djelatnosti najznačajniji rast u 2021.godini bio je u oblasti prerađivačke industrije, informacija i komunikacija, te djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite.

Prosječna neto plata u 2021.godini nastavila je da se uvećava i iznosila je 998 KM uz nominalan rast od 4,4% u odnosu na 2020.godinu, dok je realni rast iznosio 2,4% zbog inflacije od 2%. Prosječna neto plata u 2022.godini iznosila je 1122 KM, što predstavlja nominalni rast od 12,42% u odnosu na 2021.godinu, što uz prosječnu godišnju inflaciju od 14,0% predstavlja smanjenje realne neto plate od 1,58%, što će u konačnici doprinijeti i blagom smanjivanju lične potrošnje, ukoliko visina inflacije ostane na približno istom nivou kao u 2022.godini. Međutim s obzirom da prema DEP-ovim projekcijama se očekuje smanjivanje nivoa inflacije počevši od tekuće godine, kao i trend rasta prosječne plate (zadnja objava mart 2023.godine 1260 KM) samim tim se može očekivati i povećanje privatne potrošnje. Dešavanja na tržištu rada u 2023.godini će značajno detrimisati poslovni ambijent kako u regionu tako i u EU. Prema zvaničnim podacima Evropskog statističkog ureda iz marta 2023.godine, registrovana stopa nezaposlenosti iznosila je 6,0% u EU bloku sa tendencijom daljeg smanjenja u 2023.godini u odnosu na predhodnu godinu, uz povoljnije globalne i regionalne uticaje, dok je u Eurozoni iznosila 6,5%. U izradi projekcija za tržište rada značajan uticaj bi mogao imati pretpostavljeni obim investicija i trgovine i uopšte ekonomski rast. Uz projicirani sporiji ekonomski rast, obim investicija i trgovine (u odnosu na prošlu godinu) u Bosni i Hercegovini se može očekivati umjeren rast broja zaposlenih lica (1,1%-1,5%) uz postepeno smanjenje stope nezaposlenosti kao i rastom prosječne neto plate između 3%-5% g/g. Prema projekcijama DEP-a revidiranim u martu u Bosni i Hercegovini u 2023.godini se očekuje ekonomski rast od 2,0% g/g., što je svakako sporiji ekonomski rast u odnosu na predhodnu godinu. Pretpostavljeno kretanje investicija i trgovine bi se trebalo odraziti na broj zaposlenih lica naročito u sektorima koji su prethodnih godina zapošljavali najviše lica u Bosni i Hercegovini (industrija, trgovina, kao i pojedine uslužne djelatnosti) uz nešto manji doprinos javno sektora. Pored toga, veći obim poslovne aktivnosti trbao bi se odraziti i na plate. Prosječna neto plata bi u 2023.godini mogla biti nominalno uvećana oko 3% g/g. U Tuzlanskom kantonu je s krajem 2021.godine evidentirano 103.508 zaposlenih i 70.301 nezaposlenih lica. U odnosu na kraj 2020.godine došlo je do rasta broja zaposlenih od 2,1% i pada broja nezaposlenih lica na evidencijama službe za zapošljavanje od 8,56%. Najviše zaposlenih je u prerađivačkoj industriji i trgovini. Prosječna neto plaća je 955 KM i za 10,7% je veća u odnosu na prosječnu plaću iz 2020.godine.

31.12.2022.godine, prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje u Tuzlanskom kantonu je bilo 68.213 nezaposlenih lica, što predstavlja smanjenje od 3% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok je broj zaposlenih lica prema podacima Porezne uprave FBiH po mjestu prebivališta zaposlenika, iznosio 104.197. U odnosu na isti dan 2021.godine broj zaposlenih je povećan za 689 odnosno za 0,66%.Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu je u decembru 2022.godine iznosila 1.067 KM, što je ispod prosjeka Federacije BiH.

Tabela 2.3.1. – Uporedna tabela zaposlenih/nezaposlenih u Federaciji BiH

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Broj zaposlenih	435.113	443.587	450.121	457.974	505.201	519.800	531.483	520.162	525.397	529.734
Broj nezaposlenih	388.704	391.427	390.204	377.854	357.971	329.907	307.864	323.244	299.717	289.912

Napomena: Izvor podataka Statistika Grad Gračanica

Tabela 2.3.2.. – Uporedna tabela zaposlenih/nezaposlenih u Gradu Gračanica

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Broj zaposlenih	8.196	8.377	8.346	8.423	8.428	9.106	9.375	9.647	10.776	10.965	10.813	10.953	11.065
Broj nezaposlenih	8.857	8.968	9.350	9.658	9.651	9.345	8.675	7.881	7.399	7.101	7.320	6.825	6.758

Napomena: Izvor podataka Statistika Grad Gračanica

Tabela 2.3.3. – Uporedna tabela bruto i neto plaća u Federaciji BiH

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prosječna neto plata u KM	804	819	830	835	833	830	839	860	889	916	956	996
Prosječna Bruto plata u KM	1.223	1.248	1.286	1.275	1.272	1.269	1.283	1.318	1.365	1.407	1.472	1.543

Napomena: Izvor podataka Statistika Grad Gračanica

Tabela 2.3.4.. – Uporedna tabela neto plaća u Gradu Gračanica

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prosječna neto plata u KM	533,31	526,05	524,00	520,00	536,00	524,00	541,00	586,00	615,00	631	649	689	815

Napomena: Izvor podataka Statistika Grad Gračanica

2.4 - Rizici ostvarenja makroekonomskih projekcija

Rizici po ostvarivanje projekcija ekonomskog rasta u osnovnom scenariju mogu se klasifikovati u dvije grupe i to : vanjski i unutrašnji. Čini se da su vanjski rizici dosta izraženiji i predstavljaju veći rizik za realizaciju projekcija ekonomskog rasta iz osnovnog scenarija u odnosu na unutrašnje. Naime, nakon stabilizacije epidemioloških prilika koje su vezane za COVID -19 početkom 2022.godine došlo je do eskalacije sukoba Ukrajine i Rusije što će ne sumnjivo imati negativne posljedice ekonomske po globalnu ekonomiju i samim tim i Bosnu i Hercegovinu. Daljnja

eskalacije ukrajinske krize, kao i jačanje inflatornih pritisaka kako na globalnom tako u Bosni i Hercegovini zasigurno bi imali negativan uticaj na potrošnju, investicije, vanjskotrgovinsku razmjenu a samim tim i na projekcije ekonomskog rasta.

Unutrašnje rizike predstavljaju složen sistem donošenja odluka u Bosni i Hercegovini i spor tempo provođenja ekonomskih reformi u zemlji. Eventualna kašnjenja u implementaciji strukturalnih reformi moglo bi se negativno odraziti na ukupni ekonomski rast. Što se tiče rizika u srednjem roku, oni se odnose na migracije stanovništva iz Bosne i Hercegovine a to se naročito odnosi na mlade, obrazovane i kvalifikovane kadrove što bi moglo rezultirati smanjenjem produktivnosti i sporijim rastom BDP-a od projektovanog.

Značajne neizvjesnosti oko dešavanja između Ukrajine i Rusije mogle bi se loše odraziti na ekonomiju kako u EU tako i Bosne i Hercegovine a potom i na tržište rada. Uz sporiji ekonomski rast, manji obim investicija, trgovine i uopšte lošije uslove poslovanja, rast broja zaposlenih lica kao i plata bi mogao biti niži od projiciranog/pretpostavljenog.

Pored toga, smanjenje radne snage – migracije- i stepen implementacije planiranih strukturalnih reformi u Bosni i Hercegovini mogao bi uticati na posmatrane indikatore tržišta rada kao i na nivo kupovne moći i životnog standarda. Sve navedene promjene ujedno predstavljaju osnovne rizike za projekcije na tržištu rada.

Poglavlje 3 – SREDNJOROČNA FISKALNA POLITIKA

Fiskalnu politiku, usklađenu sa mjerama Reformske agende, u 2023.godini i narednom srednjoročnom periodu fokusirana je na podršci makroekonomskom rastu, u cilju povećanja fiskalnog prostora politikama koje promovišu dugoročni rast i suzbijaju sivu ekonomiju.

Ključne aktivnosti prvenstveno podrazumjevaju djelovanje u pravcu stvaranja povoljnog i stabilnog poslovnog okruženja, atraktivnog za povećan priliv i domaćih i stranih investicija, kao glavnog generatora prognoziranih srednjoročnih makroekonomskog rasta. Provedbu planiranih aktivnosti i dalje prati nastavak reformi u cilju kreiranja stabilnog poreznog sistema i približavanju istog standardima Evropske unije.

Vlada Tuzlanskog kantona bit će usmjerena na oblikovanje fiskalne politike u cilju promovisanja konkurentnosti, povećanja efikasnosti javnog sektora te jačanja upravljanja javnim finansijama, kako na strani prihoda tako i na strani rashoda budžeta, kao i na pitanje povrata vanjskog duga.

Prioriteti u oblasti porezne politike i javnih prihoda u FBiH, a koji će imati uticaj na Tuzlanski kanton, za period 2024.-2026.godina bit će orijentisani na nastavku aktivnosti izrade prijedloga zakonskih rješenja kojima će se doprinijeti osiguranju i očuvanju ambijenta pogodnog privrednom rastu, sa stabilnim i predvidivim uslovima poslovanja, te poboljšanju naplate javnih prihoda, kao jednog od osnovnih agregata za planiranje razvojnih, socijalnih i ostalih društvenih potreba i obaveza.

Takođe, kao i u proteklom periodu, nastavlja se kontinuirano provođenje aktivnosti na pojačanom inspekcijskom nadzoru s ciljem poticanja poštivanja propisa u cilju poboljšanja porezne discipline, suzbijanja sive ekonomije, te postizanja efikasnije naplate javnih prihoda.

Usvajanjem inicijative za izmjenu zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH od strane Parlamenta Federacije BiH („Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine“, broj: 17/22), omogućena je ravnopravna raspodjela javnih prihoda po kantonima, između ostaloga i Tuzlanskog kantona, a čija primjena je počela 01.januara 2023.godine.

Poglavlje 4 - Srednjoročna porezna politika i prognoza direktnih i indirektnih poreza Grada Gračanice

Projekcije prihoda u periodu od 2024.– 2026. zasnovana je na projekcijama dostavljenim od MF TK koje se odnose na date projekcije prihoda od indirektnih poreza za Grad Gračanica kao i direktnih poreza te smjernica JU Direkcije cesta u kojima su date projekcije prihoda od indirektnih poreza.

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate pozitivna makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojima su u značajnoj korelaciji. Kod nekih stavki, u cilju očuvanja fiskalne discipline, već unutar osnovnog scenarija uključeni su i procjneni efekti pojedinih visokih rizika po ostvarenje makroekonomskih prognoza. Projekcije su usko vezane za pretpostavljenu brzinu oporavka ekonomije u postpandemijskom periodu, ali i sa najnovijim negativnim dešavanjima u ukrajini, koja su se odrazila na cjelokupnu ekonomiju. Obzirom na kranju nepredvidivost mogućih budućih šokova, posebno kada je riječ o ubrzanom rastu inflacije, moguće su značajne promjene u krajnjem ishodu makroekonomskih pretpostavki, pa tako i projekcija javnih prihoda.

Srednjoročne projekcije prihoda za period 2024.-2026.godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeni period, ali istovremeno zadržavajući određeni nivo opreznosti i konzervativnosti u procjenama.

Kada je riječ o projekcijama prihoda od indirektnih poreza, iste su bazirane na srednjoročnom planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od starne Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnih odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) iz aprila 2023.godine. Na osnovu srednjoročnih kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentiteskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima Federacije BiH , po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u periodu 2023.-2026.godina.

Svaki neplanirani događaj u 2023.godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcija prihoda.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („ Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06,43/08,22/09,35/14, 94/15,17/22) je detaljno definisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije za ceste.

Indirektni porezi

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u **FBiH** („Službene novine **FBiH**“ broj 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15,17/22) prihodi sa Jedinstvenog računa se dijele na sljedeći način:

1. Otplate vanjskog duga,
2. Raspodjela na račun rezervi,
3. Raspodjela sredstava za potrebno finansiranje institucija BiH,
4. Raspodjela sredstava između entiteta i Brčko Distrikta.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH je detaljno regulirana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste, te puna primjena modela raspodjele prihoda po osnovu indirektnih poreza između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH na osnovu propisane formule sa utvrđenim kriterijima iz Zakona o pripadnosti javnih prihoda, koja je i korištena prilikom izrade projekcija za ove nivoe vlasti.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza su bazirane na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od starne Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) iz aprila 2023.godine.

Na osnovu srednjoročnih kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentiteskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima Federacije BiH , po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u periodu 2023.-2026.godina.

Svaki neplanirani događaj u 2023.godini, koji se u značajnoj mjeri može odraziti pretpostavljene iznose javnih prihoda, eventualno će dovesti i do vanrednog revidiranja projekcija prihoda.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u federaciji BiH („ Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06,43/08,22/09,35/14, 94/15 17/22) je detaljno definisana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcije za ceste.

Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa trezora za nivo Tuzlanskog kantona u narednom trogodišnjem periodu su sljedeće:

Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa za Tuzlanski kanton

Indirektni porezi (KM)	Projekcija 2024	Projekcija 2025	Projekcija 2026
Tuzlanski kanton ukupno (I+II+III)	409.217.797	453.340.698	490.357.289
I Kanton	333.112.804	370.269.053	400.502.601
II Gradovi/općine TK ukupno	60.047.194	65.543.915	70.895.767
III JU Direkcija regionalnih cesta Tuzlanskog kantona	16.057.799	17.527.730	18.958.921

Predviđeni prihodi od indirektnih poreza za Grad Gračanicu u narednom periodu dati su u sljedećoj tabeli:

Grad Gračanica	Projekcije		
	2024	2025	2026
Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju općinama	6.282.764	6.857.888	7.417.855
Prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja autocesta Federacije i drugih cesta	218.162	224.697	232.136
Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju direkciji cesta	708.823	773.709	836.885

Direktni porezi

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, kantoni i općine prikupljaju niz direktnih poreza, koji uključuju, porez na dohodak, porezi na imovinu, kao i neporezne prihode po osnovu Kantonalnih i Federalnih propisa o porezima na imovinu i niz drugih neporeznih prihoda, koji im omogućavaju finansiranje ustavom utvrđenih funkcija.

Služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije Grada Gračanica je projekciju prihoda od direktnih poreza u DOB-u Grada Gračanica za 2024.-2026. godinu uradila na bazi ostvarenih prihoda u 2022. godini, procijenjenih prihoda za 2023.godinu i Smjernica koje su dostavljene od strane Ministarstva finansija TK za općine/gradove Tuzlanskog kantona.

Rizici od ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti odstupanje od predviđenog ekonomskog rasta, nepredviđene promjene poreznih politika i promjene makroekonomskih pretpostavki.

Projekcije prihoda od poreza na dohodak, uključujući zaostale obaveze po osnovu poreza na plaće, za nivo kantona su sljedeće:

Porez na dohodak (KM)	Projekcije 2024.	Projekcije 2025.	Projekcije 2026.
Tuzlanski kanton ukupno (I+II)			
I Kanton	80.101.743	91.552.322	104.866.730

II Gradovi/općine Tk ukupno	51.818.236	59.225.676	67.838.835
--------------------------------	------------	------------	------------

Pregled projiciranih direktnih prihoda (porez na dohodak) za Grad Gračanicu dat je u sljedećoj tabeli:

Grad	Projekcije		
	2024	2025	2026
Gračanica	4.371.786	4.996.735	5.723.408

4.1. Prihodi budžeta Grada Gračаницe

Ukupni raspoloživi prihodi

Očekivani nivo ukupnih poreskih, neporeskih prihoda, namjenskih sredstava, grantova, donacija, koji su na raspolaganju za finansiranje funkcija Budžeta Grada Gračаницa iznosi 16.673.151 KM u 2024. godini 17.565.645 KM u 2025. godini i 18.922.900 KM u 2026. godini. Iz datih projekcija može se vidjeti da je projektovani iznos Budžeta u 2025. godini veći za 5,35% u odnosu na 2024.godinu. U 2026. godini projicirano je povećanje takođe od 7,73 % .

U sljedećoj tabeli navedeni su prihodi i primici ostvareni u 2022.godini, planirani budžetom za 2023. godinu i projekcije prihoda za period 2024.-2026.godinu.

PROJEKCIJE PRIHODA, PRIMITAKA I FINANSIRANJA ZA PERIOD 2024. - 2026. GODINA GRAD GRAČANICA

Tabela 1.
Tabela 1.

		Ostvarenje	Plan.	Projekcije		
		2022. godina	2023. godina	2024. godina	2025. godina	2026. godina
Ekonomski kod	I BUDŽETSKA SREDSTVA (A+B+C+D)	14.982.845	14.480.165	15.327.235	16.267.129	17.624.384
	A. Poreski prihodi	11.917.590	11.914.849	13.020.735	14.167.229	15.524.484
711000	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	2.922	1.500	6.000	6.000	6.000
712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu					
713000	Zaostale uplate poreza na plaće	6.598	2.000	150.000	100.000	100.000
714000	Porez na imovinu	1.769.385	1.495.000	1.439.000	1.314.000	1.314.000
	Porez na plaću (zaostale uplate poreza)					
715000	Domaći porezi na dobra i usluge	1	100	100	100	100
716000	Porez na dohodak	3.107.111	3.623.618	4.215.786	4.890.735	5.617.408
717000	Prihodi od indirektnih poreza	7.031.495	6.792.531	7.209.749	7.856.294	8.486.876
719000	Ostali porezi	78	100	100	100	100
777770	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza					

	B. Neporeski prihodi-budžetska sredstva	1.862.530	2.490.316	2.256.500	2.049.900	2.049.900
721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	82.633	101.500	153.500	153.500	153.500
722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	1.779.897	2.384.816	2.100.000	1.893.400	1.893.400
723000	Novčane kazne		4.000	3.000	3.000	3.000
730000	Tekući transferi		0	0	0	0
	C. Primici	1.202.725	75.000	50.000	50.000	50.000
	D. Finansiranje		0			
	II NAMJENSKA SREDSTVA, GRANTOVI I DONACIJE	2.605.627	4.989.635	1.291.916	1.244.516	1.244.516
721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	76.923	103.000	102.600	102.600	102.600
722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	795.430	1.378.954	779.316	871.916	871.916
723000	Novčane kazne	2.484	0	0	0	0
731000	Primljeni tekući transferi od inostr.vlada i međunarodnih organizacija	9.388	0			
732000	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	354.221	340.000	160.000	170.000	170.000
733000	Donacije	0	0			
740000	Kapitalni transferi	1.367.181	3.167.681	250.000	100.000	100.000
722630	III PRIHODI PO OSNOVU VLASTITE DJELATNOSTI-VLASTITI PRIHODI	68.582	43.000	54.000	54.000	54.000
	IV VIŠAK PRIHODA IZ PRETHODNOG PERIODA	5.603.445	4.346.262			
	UKUPNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE (I+II+III+IV)	23.260.499	23.859.062	16.673.151	17.565.645	18.922.900

Prihodi od indirektnih poreza

U Gradu Gračanica najznačajniji prihod u budžetu odnosi se na prihod od PDV-a na koji grad ne može uticati obzirom da je jasno regulisana raspodjela istog Zakonom o pripadnosti javnih prihoda.

Sastoji se od dvije vrste i to prihod od indirektnih poreza koji pripadaju direkciji cesta i prihod od indirektnih poreza koji pripada općinama.

Uzimajući u obzir smjernice koje smo dobili od MF TK te Direkcije cesta TK pristupili smo i planiranju / projekciji ove vrste prihoda po godinama.

Tako je u 2024.godini planiran prihod od indirektnih poreza koji pripada općinama u iznosu od 6.282.764 KM. U 2025. godini predviđen prihod po ovom osnovu iznosi 6.857.888 KM što je u odnosu na 2024.godinu više za 9,15 %.

Te u 2026.godini planiran je iznos od 7.417.855 KM što je u odnosu na 2025.godinu više za 8,16 %.

Porez na dohodak

Prihodi od poreza na dohodak, u skladu sa smjernicama datim od strane viših nivoa vlasti, u narednom srednjoročnom periodu u 2024. godini iznosi 4.371.786 KM (uključujući i zaostale uplate) u 2025.godini 4.996.735 KM (uključujući i zaostale obaveze) te u 2026. godini 5.723.408 KM (uključujući zaostale uplate).

Porezi na imovinu

Ovi porezi obuhvataju porez na imovinu od fizičkih i pravnih lica, porez na nasljeđe i darove, porez na promet nepokretnosti fizičkih i pravnih lica i ostale poreze na imovinu koji se naplaćuju i raspoređuju između budžeta kantona i općina prema kantonalnim propisima.

Projekcija ovih prihoda za 2024. godinu je 1.439.000 KM , 2025.godina 1.314.000 KM , te 2026.godina 1.314.000 KM.

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju:

- naknade i takse
- novčane kazne
- posebne naknade
- ostali neporezni prihodi (uključujući i vlastite prihode budžetskih korisnika)
- naknade po osnovu dodjele i korištenja građevinskog zemljišta i građenje (NKGZ, prihodi od rente)

Očekivani ukupni iznos prikupljenih neporeznih prihoda u 2024. godini iznosi 3.192.416 KM. Dalje ostvarenje neporeznih prihoda u 2025.godini očekuje se u iznosu od 3.078.416 KM i u 2026. godini 3.078.416 KM.

Rizici po projekcije prihoda

Obzirom da su rizici po projekcije najvećim dijelom vezani za vanjske faktore (situaciji vezanoj za rat i energetska krizu), neizvjesnost povezana sa projekcijama na visokoj je razini. Razvoj događaja na ukrajinskom ratištu i rješavanje globalnih energetskih problema predstavljaju glavne rizike po načinjene projekcije.

S druge strane, na ostvarenje projekcija utjecat će i unutrašnji faktori vezani za kompleksnu administrativnu organizaciju Federacije BiH, složen sistem donošenja odluka, spor tempo provođenja reformskih mjera i sl. Eventualna kašnjenja u provođenju strukturnih reformi mogla bi se negativno odraziti na privredni rast. Također, rizik koji se odnosi na migraciju stanovništva pogotovo aktivnog radnog stanovništva iz Federacije BiH u konačnici bi mogao imati negativan odraz na produktivnost te rezultirati sporijim rastom BDP –a od projiciranog.

Kao rizik po projekcije značajno je navesti i stabilnost u proizvodnji električne energije koji u znatnoj mjeri ovisi o hidrološkim prilikama, Naime, nepovoljne hidrološke prilike mogle bi s loše odraziti na ukupnu proizvodnju električne energije, a samim tim i na fizički obim industrijske proizvodnje, a što bi opet imalo negativan odraz na ostale komponente BDP-a.

Ostvarenje raspoloživih prihoda po osnovu indirektnih poreza za budžetske korisnike u Federaciji BiH direktno će ovisiti i o otplati vanjskog duga, obzirom da se ukupan iznos prihoda s Jedinstvenog računa, koji pripada Federaciji BiH , u skladu sa članom 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja („ Službene novine BiH“, broj: 44/03) umanjuje za iznos sredstava potrebnih za servisiranje inozemnog duga Federacije BiH.

4.2 Izdaci Grada Gračanica

Ključni faktor za određivanje predloženih prioriteta potrošnje i gornje granice rashoda je projicirani okvir prihoda.

Za pripremu podataka za DOB Grada Gračanica 2024. – 2026.godina, ispred kabineta Gradonačelnika poslan je dopis/instrukcija pomoćnicima gradonačelnika nadležnih službi da dostave projekcije rashoda te eventualno prihoda ukoliko se radi o prihodima po posebnim propisima i njihovom utrošku, kako bismo mogli sve sumirati te u skladu sa projiciranim prihodima utvrditi rashodovnu stranu budžeta za naredne 3 godine. Takođe, dopisi su poslani i Centru za socijalni rad, Dječijem obdaništu „Naša djeca“ te BKC-u da dostave svoje trogodišnje planove.

S tim u vezi, služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije (odsjek za Budžet i javne nabavke) je pristupila izradi rashodovne strane DOB-a uzimajući u obzir pristigle zahtjeve. Utvrđen je prijedlog DOB-a 2024.-2026.godina na osnovu dostavljenih zahtjeva, te su navedeni zahtjev i obrazloženje u dokumentu i isti je dostavljen Gradonačelniku na dalje razmatranje i donošenje konačnog DOB-a 2024.-2026.godina. Uzimajući naprijed navedeno Gradonačelnik je donio dokument okvirnog budžeta DOB 2024.-2026.godina koji će se uz Nacrt Budžeta 2024.godine dostaviti vijeću kao informaciju. Na bazi predhodno navedenog te u skladu sa projiciranim okvirom prihoda izrađene su gornje granice rashoda za naredni period unutar kojih će službe razviti detaljne zahtjeve za budžetskim sredstvima u skladu sa narednom instrukcijom za pripremu finansijskih planova za Nacrt Budžeta 2024.godinu.

Takođe uz dokument kao Prilog.1 daje se i projekcija prihoda i rashoda za Grad Gračanica izraženu analitički.

U sljedećoj tabeli daje se pregled indikativnih gornjih granica ukupnih rashoda i izdataka Budžeta Grada Gračanica za period 2024.-2026.godinu.

TABELA RASHODA, IZDATAKA I FINANSIRANJA GRADA GRAČANICA 2024.-2026.

Tabela 2.

Ekonomski kod		Izvršenje	Plan.	Projekcije		
		2022. godina	2023. godina	2024. godina	2025. godina	2026. godina
	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.904.243	4.543.000	4.822.000	4.815.000	4.984.000
611100	Bruto plaće i naknade plaća	3.470.050	3.940.000	4.205.000	4.217.000	4.327.000
611200	Naknade troškova zaposlenih	434.193	603.000	617.000	598.000	657.000
612100	Doprinosi poslodavca	372.342	414.000	441.525	442.785	454.335
613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	2.658.400	4.353.030	3.559.843	3.501.443	3.521.543
614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.415.507	3.727.200	3.888.486	4.057.535	4.136.486
615000	Kapitalni transferi	855.413	570.029	309.000	233.000	233.000
616000	Izdaci za kamate	49.704	57.900	123.134	105.103	86.076
821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	5.301.526	9.283.903	2.542.263	3.450.879	4.598.460
822000	Izdaci za finansijsku imovinu	16.300	40.000	40.000		

823000	Finansiranje-Izdaci za otplate dugova	443.401	690.000	746.900	759.900	709.000
	Ostalo	133.292	180.000	200.000	200.000	200.000
	U K U P N O	17.150.128	23.859.062	16.673.151	17.565.645	18.922.900

Rashodi i izdaci finansirani iz budžeta u 2024. godini predviđaju se u iznosu od 16.673.1510 KM, dok se u 2025. godini projiciraju u iznosu od 17.565.645 KM, a u 2026. godini 18.922.900 KM.

Planiran prosječan broj zaposlenih u narednom periodu 2024.-2026 godina je 134 u 2024.godini i 2025.godini a u 2026.godini 137.

Sredstva u budžetu po godinama planirana su na bazi pristiglih zahtjeva, smjernica te će DOB biti polazna osnova za izradu Nacrta budžeta za 2024.godinu kada će se moći još realnije sagledati potrebe i prioriteti.

U DOB-u su planirani rashodi i izdaci koji se finansiraju iz budžetskih sredstava, namjenskih sredstava Cz-a i rashodi i izdaci koji se finansiraju iz grantova, inostranstva, viših nivoa vlasti što se vidi iz sljedeće tabele:

Poglavlje 5 – Otplata kredita

U narednom periodu 2024.-2026.godina Grad Gračanica ima obavezu otplate po kreditima Evropske investicione banke. Naime Grad Gračanica se zadužio po osnovu Odluke Gradskog vijeća za projekat vodosnabdijevanja i kanalizacije u Gračanici. Otplata kredita kod Evropske investicione banke prema otplatnom planu dostavljenom od strane PMU-a u, u 2024.godini otplata iznosi 118.600 KM na ime glavnice i 86.834 KM na ime kamate, u 2025.godini otplata iznosi 118.600 KM na ime glavnice i 81.103 KM na ime kamate, u 2026.godini otplata iznosi 118.600 KM na ime glavnice i 76.076 KM na ime kamate.

Za kreditno zaduženje kod komercijalnih banaka na ime dovršetka sportske dvorane Bazen otplata po godinama iznosi: 2024.godina 573.000 KM na ime glavnice i 36.300 KM na ime kamate, te 2025.godina 628.300 KM na ime glavnice i 24.000 KM na ime kamate u 2026.godini 590.400 KM na ime glavnice i 10.000 KM na ime kamate.

Cilj Dokumenta okvirnog budžeta je da pruži kvalitetniji strateški osnov za srednjoročno planiranje budžeta i pripremu godišnjih budžeta, kroz povezivanje trogodišnjih projekcija rashoda sa utvrđenim srednjoročnim prioritetima grada. Imajući ovo u vidu, utvrđeni prioriteti bili su polazna osnova kod donošenja odluka o predloženim prioritetima potrošnje, a u skladu s tim i budžetskim ograničenjima za naredni trogodišnji period.

Prijedlozi prioriteta potrošnje i početnih gornjih granica rashoda iskazanih u tabelarnom dijelu

DOB za period 2024.-2026. godine utvrđeni su na osnovu sljedećih elemenata:

- Strategije razvoja Grada Gračanica;
- fiskalne politike Grada Gračanica i okvira raspoloživih sredstava;
- dostavljenih finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika/potrošačkih jedinica (Ju i službe);
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike TK 2024.-2026.godina

Sastavni dio DOB-a je:

- Prilog 1. - Tabelarni pregled prihoda i primitaka sa indikativnim gornjim granicama rashoda i izdataka Grada Gračanica za period 2024.-2026.godine.

U skladu sa članom 18. i članom 19. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14 i 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19,25a/22) nakon usvajanja od strane Gradonačelnika, ovaj dokument bit će objavljen na web stranici Grada Gračanice i dostavljen Gradskom vijeću Gračanica kao informacija uz Nacrt budžeta za 2024.godinu.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD GRAČANICA
GRADONAČELNIK

Broj: 02-11- 02060/2023
Gračanica, 19.06.2023.godine

GRADONAČELNIK
Nusret Helić